OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/399,

9. märts 2022,

millega muudetakse otsust 2012/642/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Valgevenes ja Valgevene osalemisega Venemaa agressioonis Ukraina vastu

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 15. oktoobril 2012 vastu otsuse 2012/642/ÜVJP ([1]).

(2) Venemaa Föderatsiooni president kuulutas 24. veebruaril 2022 välja sõjalise operatsiooni Ukrainas ja Venemaa relvajõud alustasid rünnakut Ukraina vastu, sealhulgas Valgevene territooriumilt. Kõnealuse rünnakuga rikutakse jämedalt Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust.

(3) Euroopa Ülemkogu mõistis oma 24. veebruari 2022. aasta järeldustes kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni provotseerimata ja põhjendamatu sõjalise agressiooni Ukraina vastu. Oma ebaseadusliku sõjategevusega rikub Venemaa rängalt rahvusvahelist õigust ja ÜRO põhikirja põhimõtteid ning õõnestab Euroopa ja ülemaailmset julgeolekut ja stabiilsust. Samuti mõistis Euroopa Ülemkogu karmilt hukka Valgevene osalemise selles Ukraina vastu suunatud agressioonis ning kutsus Valgevenet üles hoiduma sellisest tegevusest ja täitma oma rahvusvahelisi kohustusi. Euroopa Ülemkogu kutsus üles kiiresti valmistama ette ja võtma vastu veel ühe individuaalsete ja majandussanktsioonide paketi, mis hõlmaks ka Valgevenet.

(4) Nõukogu võttis 2. märtsil 2022 vastu otsuse (ÜVJP) 2022/356, ([2]) millega muudetakse otsuse 2012/642/ÜVJP pealkirja ja kehtestatakse täiendavad piiravad meetmed vastusena Valgevene osalemisele Venemaa agressioonis Ukraina vastu.

(5) Võttes arvesse olukorra tõsidust ja vastusena Valgevene osalemisele Venemaa agressioonis Ukraina vastu, on asjakohane kehtestada täiendavad finantssektoriga seotud piiravad meetmed.

(6) Eelkõige on asjakohane keelata liidu kauplemiskohtades Valgevene riigile kuuluvate üksuste aktsiate noteerimine ja nendega seotud teenuste osutamine, piirata Valgevenest liitu suunduvaid rahavooge, keelata tehingud Valgevene Keskpangaga ning piirata spetsiaalsete finantssõnumiteenuste osutamist teatavatele Valgevene krediidiasutustele ja nende Valgevene tütarettevõtjatele. Samuti on asjakohane lisada ühtse Euroopa taeva lennuliikluse korraldamise võrgu funktsioonide rakendamise eest vastutavale võrgustiku haldajale kohustused seoses ülelendude keelamisega.

(7) Teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid.

(8) Otsust 2012/642/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

([1]) Nõukogu 15. oktoobri 2012. aasta otsus 2012/642/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Valgevenes ja Valgevene osalemisega Venemaa agressioonis Ukraina vastu (ELT L 285, 17.10.2012, lk 1).

([2]) Nõukogu 2. märtsi 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/356, millega muudetakse otsust 2012/642/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Valgevenes (ELT L 67, 2.3.2022, lk 103).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2012/642/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 2ha*

1. Keelatud on Valgevene Keskpanga reservide ja varade haldamisega seotud tehingud, sealhulgas tehingud juriidiliste isikute, üksuste või asutustega, kes tegutsevad Valgevene Keskpanga nimel või juhtimisel.

2. Erandina lõikest 1 võivad pädevad asutused anda tehinguks loa, kui see on kogu liidu või asjaomase liikmesriigi finantsstabiilsuse tagamiseks tingimata vajalik.

3. Asjaomane liikmesriik teavitab kavatsusest anda lõike 2 kohane luba viivitamata teisi liikmesriike ja komisjoni.

Artikkel 2hb

Alates 12. aprillist 2022 on liidus registreeritud või tunnustatud kauplemiskohtades keelatud noteerida selliste Valgevenes asutatud juriidiliste isikute, üksuste või asutuste vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, kellest üle 50 % kuulub riigi omandisse, ja osutada nendega seotud teenuseid.“

2) Artikkel 2k asendatakse järgmisega:

„Keelatud on teadlikult ja tahtlikult osaleda tegevuses, mille otsene või kaudne eesmärk või tagajärg on käesolevas otsuses sätestatud keeldudest kõrvalehoidumine.“

3) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 2t*

1. Keelatud on pakkuda riiklikku rahastamist või anda rahalist abi kaubavahetuseks Valgevenega või Valgevenes investeeringute tegemiseks.

2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata järgmise suhtes:

a) siduvad rahastamis- ja rahalise abi andmise kohustused, mis on võetud enne 10. märtsi 2022;

b) riiklik rahastamine või rahaline abi kogusummas kuni 10 000 000 eurot projekti kohta, millest saavad kasu liidus asutatud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, või

c) riiklik rahastamine või rahaline abi toidukaupadega kauplemiseks ning põllumajanduslikuks tegevuseks või meditsiini- või humanitaareesmärkidel.

Artikkel 2u

1. Keelatud on võtta vastu hoiuseid Valgevene kodanikelt või Valgevenes elavatelt füüsilistelt isikutelt või Valgevenes asutatud juriidilistelt isikutelt, üksustelt või asutustelt, kui füüsilise või juriidilise isiku, üksuse või asutuse hoiuste koguväärtus krediidiasutuse kohta ületab 100 000 eurot.

2. Lõiget 1 ei kohaldata liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi või Šveitsi kodanike suhtes või selliste füüsiliste isikute suhtes, kellel on liikmesriigis, Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvas riigis või Šveitsis ajutine või alaline elamisluba.

3. Lõiget 1 ei kohaldata hoiuste suhtes, mis on vajalikud liidu ja Valgevene vaheliseks piiriüleseks kauplemiseks keelustamata kaupade ja teenustega.

4. Erandina lõikest 1 võivad pädevad asutused anda loa võtta selline hoius vastu tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, olles eelnevalt kindlaks teinud, et hoiuse vastuvõtmine on:

a) vajalik lõikes 1 osutatud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste ja nende ülalpeetavate pereliikmete põhivajaduste rahuldamiseks, sealhulgas toiduainete, üüri või hüpoteegi, ravimite ja ravikulude, maksude, kindlustusmaksete ning kommunaalteenuste tasumiseks;

b) ette nähtud üksnes õigusabiteenustega seotud mõistliku töötasu maksmiseks või nendest teenustest tulenevate kulude hüvitamiseks;

c) vajalik erakorraliste kulutuste katteks, tingimusel et asjaomane pädev asutus on vähemalt kaks nädalat enne loa andmist teavitanud teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni põhjustest, mille alusel ta peab vajalikuks konkreetne luba anda, või

d) vajalik diplomaatilisele või konsulaaresindusele või rahvusvahelisele organisatsioonile ametlikel eesmärkidel.

Asjaomane liikmesriik teavitab kahe nädala jooksul pärast loa andmist teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

5. Erandina lõikest 1 võivad pädevad asutused anda loa võtta selline hoius vastu tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, olles eelnevalt kindlaks teinud, et hoiuse vastuvõtmine on:

a) vajalik humanitaareesmärgil, näiteks abi, sealhulgas meditsiinitarvete, toidu või humanitaartöötajate ja seotud abi kohaletoimetamiseks või kohaletoimetamise hõlbustamiseks, või inimeste evakueerimiseks, või

b) vajalik selliseks kodanikuühiskonna tegevuseks, mis edendab otseselt demokraatiat, inimõigusi või õigusriiki Valgevenes.

Asjaomane liikmesriik teavitab kahe nädala jooksul pärast loa andmist teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

Artikkel 2v

1. Liidu väärtpaberite keskdepositooriumidel on keelatud osutada Valgevene kodanikele või Valgevenes elavatele füüsilistele isikutele või Valgevenes asutatud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014 (*) lisas määratletud teenuseid, mis on seotud pärast 12. aprilli 2022 emiteeritud vabalt võõrandatavate väärtpaberitega.

2. Lõiget 1 ei kohaldata liikmesriigi kodanike ega nende füüsiliste isikute suhtes, kellel on liikmesriigis ajutine või alaline elamisluba.

Artikkel 2w

1. Keelatud on müüa Valgevene kodanikele või Valgevenes elavatele füüsilistele isikutele või Valgevenes asutatud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele pärast 12. aprilli 2022 emiteeritud vabalt võõrandatavaid väärtpabereid, mis on nomineeritud eurodes, või selliste investeerimisfondide osakuid, millega nendesse väärtpaberitesse investeeritakse.

2. Lõiget 1 ei kohaldata liikmesriigi kodanike ega nende füüsiliste isikute suhtes, kellel on liikmesriigis ajutine või alaline elamisluba.

Artikkel 2x

1. Keelatud on müüa, tarnida, üle kanda või eksportida europangatähti Valgevenesse, Valgevenes asuvale füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, sealhulgas valitsusele ja Valgevene Keskpangale, või Valgevenes kasutamiseks.

2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata europangatähtede müügi, tarnimise, ülekandmise ega ekspordi suhtes juhul, kui kõnealune müük, tarnimine, ülekandmine või eksport on vajalik:

a) Valgevenesse reisivatele füüsilistele isikutele või nendega koos reisivatele lähimatele pereliikmetele isiklikuks kasutamiseks või

b) Valgevenes tegutsevatele ja rahvusvahelise õiguse kohaselt puutumatutele diplomaatilistele või konsulaaresindustele või rahvusvahelistele organisatsioonidele ametlikel eesmärkidel.

Artikkel 2y

Alates 20. märtsist 2022 on keelatud finantsandmete vahetamiseks kasutatavate spetsiaalsete finantssõnumiteenuste osutamine V lisas loetletud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele või Valgevenes asutatud juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, kelle omandiõigusest kuulub otse või kaudselt rohkem kui 50 % V lisas loetletud üksusele.

_____

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).“

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 2ab*

1. Ühtse Euroopa taeva lennuliikluse korraldamise võrgu funktsioonide rakendamise eest vastutav võrgustiku haldaja toetab komisjoni ja liikmesriike käesoleva otsuse artikli 2a ja artikli 4 lõike 2 rakendamise ja järgimise tagamisel. Võrgustiku haldaja lükkab eelkõige tagasi kõik õhusõiduki käitajate esitatud lennuplaanid, mis viitavad kavatsusele viia liidu või Valgevene territooriumi kohal läbi tegevusi, mis kujutavad endast käesoleva otsuse sätete rikkumist, nii et piloodil ei lubata lennata.

2. Võrgustiku haldaja esitab komisjonile ja liikmesriikidele lennuplaanide analüüsi põhjal regulaarselt aruandeid artikli 2a rakendamise kohta.“

5) Artikli 2n lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) artiklites 2h, 2i, 2j, 2y osutatud või II või V lisas loetletud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus;“.

6) Käesoleva otsuse lisa lisatakse otsuse 2012/642/ÜVJP V lisana.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 9. märts 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
J.-Y. LE DRIAN

LISA

„V LISA

ARTIKLIS 2y OSUTATUD JURIIDILISTE ISIKUTE, ÜKSUSTE JA ASUTUSTE LOETELU

Belagroprombank

Bank Dabrabyt

Development Bank of the Republic of Belarus (Valgevene Vabariigi Arengupank)“.